

[Johan Poulsen.]

gruppe, fællesanliggender, er lovgivningsmagten hos folketinget, ligesom det administrative og økonomiske ansvar fortrinsvis må siges at være hos forskellige statslige organer.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at de offentlige investeringer omfatter dels rene statsopgaver, dels opgaver, hvortil udgiften ifølge gældende lov fordeles mellem staten og det færøske samfund, og endelig opgaver, hvis finansiering principielt alene påhviler det færøske hjemmestyre. De private investeringer består først og fremmest i en udbygning af fiskerflåden.

Af investeringer, der i denne forbindelse alene er statsopgaver, kan nævnes opførelse af et sindssygehospital i Thorshavn, opførelse af 3 eller 4 politistationer og udbedring af en række sysselmandsboliger; politivæsenet er som bekendt fra 1. juli 1948 efter indførelse af enhedspolitiet blevet en ren statsopgave. Udgifter til fyrvæsenet 0,5 mill. kr. Af andre opgaver, der er fællesanliggender, og hvoraf staten yder en vis andel, kan nævnes: udvidelse og modernisering af Klaksvig sygehus 2,5 mill. kr., udvidelse og modernisering af Dronning Alexandrines hospital i Thorshavn ca. 3 mill. kr. Med hensyn til sygehusene er byggeudgifterne ligeligt fordelt mellem statskassen og den færøske landskasse med 50 pct. til hver. Til skolebyggeri regnes med ca. 0,8 mill. kr. hvert år, eller for hele perioden ca. 4 mill. kr.

Havnebyggeriet er også et fællesanliggende. Det oplyses i bemærkningerne, at der er udarbejdet planer om udbygning af havnen i Thorshavn og en række andre havne på Færøerne. De samlede udgifter til havnebyggeri i den omhandlede 5 års periode er anslået til 12 mill. kr. Finansieringen sker ved ydelse af lagtingstilskud på 50 pct. af anlægsudgifterne, statstilskud på 25 pct. og bidrag fra den pågældende kommune på de resterende 25 pct. I henhold her til skulle lagtingets andel i de samlede anlægsudgifter til havnebyggeri i den nævnte 5 års periode blive 6 mill. kr., medens statens og de pågældende kommuners andel hver for sig udgør 3 mill. kr.

Vejbyggeriet er i modsætning til det førnævnte område et færøsk særanliggende. De samlede udgifter i 5 års perioden til

udbygning af det færøske vejnet er anslået til godt 10 mill. kr. Finansieringen er som hovedregel fordelt med 75 pct. tilskud fra den færøske landskasse og 25 pct. fra de pågældende kommuner. Udbygningen af el-værker, der er et færøsk særanliggende, vil utvivlsomt kræve adskillige millioner. Her er i første række tale om en udvidelse af S.E.V. og el-værket Suderoy. Antagelig kan der blive tale om en investering på henholdsvis 12 og 6 mill. kr. i løbet af 5 års perioden. Da der ikke er ført nærmere forhandlinger om disse sager, kan der ikke på nuværende tidspunkt siges noget bestemt herom.

Alle de her nævnte områder: et godt og moderne sygehusvæsen, et tidssvarende politivæsen, et havnebyggeri, der imødekommer alle rimelige krav fra de erhverv, der har tilknytning dertil, og endelig et veludbygget vejnet, er så fundamentale goder i ethvert moderne samfund, at en nærmere påvisning heraf er aldeles overflødig.

Og dog er der endnu et område, som sammenlignet med de lige nævnte må siges at være af så livsvigtig betydning for det færøske samfund, at de andre i forhold til dette kun er af sekundær betydning, nemlig fornyelse af den færøske fiskerflåde. Jeg har flere gange udtalt mig ret udførligt om dette spørgsmål fra denne talerstol og skal derfor afholde mig fra at komme ind på alt for mange detaljer; men idet jeg henviser til mine tidligere udtalelser om spørgsmålet, må det måske være mig tilladt at nævne følgende fakta.

I 1958 var ca. 1 400 færøske fiskere beskæftiget i Island foruden et mindre antal, der var beskæftiget ved norske, engelske og tyske trawlere. Der er også i år et anseeligt antal færinger beskæftiget ved det islandske fiskeri, antagelig omkring 1 000, til trods for at Islands alting i fjor vedtog en valutaafgift på 55 pct. af al islandsk valuta overført til et fremmed land. Det betyder i praksis, at en færøsk fisker, der vil hjemsende penge til underhold for sin hjemmenværende familie, skal betale 55 kr. i afgift til den islandske stat af hver 100 kr., han får overført. At en så rigoristisk bestemmelse som denne vil reducere de færøske fiskeres fortjeneste i Island meget føleligt, er indlysende. Antagelig vil denne udvikling også medføre, at vore fiskere må søge